

Šola če prava ni...

Pretekli teden se je 24. septembra kot na obletnico smrti velikega slovenskega škofa Antona Martina Slomškega na ukaz prosvetnega ministra dr. Antona Korošca proslavil po šolah Jugoslavije spomin tega izrednega moža, ki ga je božja Previdnost dala našemu narodu. Duhovni lik tega velikana po duhu in volji je zopet zažarel v novi svetlobi pred očmi naše mladine. Slomšek je s svojim zgledom najboljši propovednik one duhovnosti, brez katere ni ozdravljenja sedanjemu zmaterializiranemu času. Ta duhovnost je izvirala iz globoke vere in ljubezni do Boga ter se razvijala v najiskrenejšo ljubezen do Cerkve, naroda in domovine. Kot mož najplemenitejših čustev je bil Slomšek hkrati mož najkrepkejše volje, preizkušene v premagovanju in žrtvovanju, zjeklenele v naporu in trpljenju, udejstvovane v najlepših delih v službi Boga, Cerkve in domovine.

Kot oče je hodil Slomšek med našim narodom, dokler je živel. Do vseh stanov, slojev ljudstva in do vseh poedincev je bil v odnosu pravega prisrčnega očetovstva. Pravi oče je bil slovenski mladini. Njo je zaklepal v svoje srce z ljubeznijo božjega Zveličarja, med njo je najrajši bival, njo najprisrčneje učil, za njo največ pisal in sestavil najlepše svoje pesmice. Kakor nikdo pred njim in za njim, je neumorno poudarjal pomen pouka in vzgoje za mladino. Krščansko in narodno izobražen, kulturno slovenski narod: to je bil ideal, ki je neprestano lebdel pred očmi tega največjega slovenskega prosvetitelja. »Le bistrimo si glave, ne dremajmo zaspani!« tako je venomer klical svojemu ljudstvu. Ker se mora izobraževanje ljudstva začeti pri njegovi mladini, je škof Slomšek pouku, izobrazbi in vzgoji mladine posvečal vso svojo skrb.

Slomšek je ustanovitelj slovenske šole. On pa je tudi bil najbolj navdušen in požrtvovalen propagator slovenske šole. Kamor koli je prišel, v vseh župnijah je opozarjal zlasti starše na potrebo šole in na njihove dolžnosti do šole, čeprav bi bile v to svrhu potrebne velike žrtve. Šola, ki se je zanjo Slomšek tako vneto potegoval in katero je vsestransko podpiral, je krščanska in slovenska šola. To je tista šola, iz katere izhajajo dobri otroci svetne in nebeške domovine, otroci, ki se čutijo z veseljem doma ne samo v slovenski domovini, marveč tudi v končni nebeški. Slomšek je odklanjal šolo, ki vlada v njej duh lažnivega svobodoumja in prosvetljenstva. Zoprna mu je bila vsaka šola, kjer ni bil ves pouk in vsa vzgoja prešinjena z duhom krščanske resnice in pravosti. Znanе so njegove ostre odklonilne besede: »Šola pa, če prava ni, je bolje, da je ni!«

Slomšek stoji med nami kot prvobornik za pravo šolo. Ako kdaj, je taka šola potrebna zlasti v sedanjem času, ki se smatra v vseh državah kot obdobje obnove ljudstva. Važno je to obdobje in odločilno za bodočnost naroda. Kdor nemarno pusti, da gre ta čas mimo njega, ali ostane trdovratno na starem potu, noče kreniti na boljše, marveč celo v slabše, tak drvi v prepad. In ni vsakomur dano, da bi se na dnu brezdna ovestil, kakor se sedaj osveta Francija. Vodilni možje Francije pravilno uvidevajo, da nosi francoska brezverska državna šola velik del krivde na nesreči in katastrofi Francije, ker je vzgojila mladino v materialističnem duhu, v duhu uživanjaželjnosti brez vsakega smisla za žrtev polno ljubezen do naroda in domovine. Duh framasonstva, t. j. marksizma, ki je vladal v francoski šoli, ni samo protiverski in proticerkveni, marveč tudi protidomovinski, ker je duh sebičnega, vsako domovinsko žrtev zavračajočega internacionalizma (mednarodnega brezdomovinstva).

Z razpustom framasonske lože in marksistično-komunistične stranke v Franciji so odstranjene tiste zle sile, ki so šole in vobče

mladinsko vzgojo razkristjanile ter zakrivile nesrečo francoskega naroda. Iz globine svoje nesreče kliče Francija po rešitvi, ki ji ne more priti od drugod, kot je prišla propadajočemu poganskemu svetu: od krščanstva. Z obnovo v krščanstvu pa je treba začeti pri otrokih. Znani lyonski nadškof kardinal dr. Gerlier je bil nedavno v Parizu, ki je v od nemške vojske zasedenem ozemlju. Ko je videl, v kakšnem stanju je Pariz, je govoril o nalogah vzgoje. Poudaril je, da mora nova Francija spoštovati svobodo verske vzgoje. V državnih šolah mora najti svoje mesto verouk, zasebne katoliške šole pa morajo dobiti pravico javnosti. Samo tako bo mogoče mladino boljše vzgojiti, kakor jo je vzgojila laična (Bogu, veri in Cerkvi odtujena) Francija.

Ugotovitev krivde, ki jo ima francoska šola pri nesrečnem porazu Francije v sedanjih vojni, ni po godu veseljnemu liberalizmu, tudi slovenskemu ne. »Jutro« in »Slovenski narod« sta se radi te ugotovitve večkrat moč-

no razburila. Spričo tega se človek nehote spomni znane slovenske prislovice: »Če mački stopiš na rep, zamijavka.« Bolje in koristnejše bi bilo, če bi slovenski liberalizem na razvalinah, ki jih je lažnivo svobodoumje pod vodstvom framasonstva in v kompaniji z marksističnim socializmom povzročilo v Franciji, zapelo spokornice, trkajoč se na prsi s trdim sklepom poboljšanja. Kakšnih znakov poboljšanja pa med našimi liberalci, ki imajo med učiteljstvom dosti pristašev in priganjačev, do sedaj, žal, ni bilo opaziti. V Franciji so odločilni činitelji že stopili na pot, ki vodi do zboljšanja. Zagrabili so zlo pri korenini: pri vzgoji učiteljstva. Vlada v Vichyju je zaprla »višja učiteljska« (višje pedagoške šole), ki so bila prava legla brezverstva in brezbožništva, ter hoče popolnoma preosnovati vzgojo učiteljstva. To je edino pravilna pot. Kakor so namreč učitelji vzgojeni, tako bodo tudi šolske otroke vzgojevali. Ni krščanske vzgoje otrok brez krščansko mislečega učiteljstva.

Po Jugoslaviji

Čudno nadzorstvo. Na Hrvatskem se vodi velika borba proti nepismenosti ljudstva. Ta akcija je dosegla že velike uspehe. Da bi zanimanje za to delo zajelo najširše sloje, se je »Seljačka sloga«, ljudska prosvetna organizacija, obrnila na šolsko upravo in na cerkveno vrhovno vodstvo, naj bi se o tem perečem prosvetnem vprašanju priredili govori po šolah in cerkvah. Po šolah se bodo vršila predavanja 12. oktobra, v cerkvah pa pridige 13. oktobra. Kar se tiče govorov v cerkvi, je smatral dr. Krnjevič, glavni tajnik Hrvatske seljačke stranke, za primerno, v posebni okrožnici, objavljeni v »Seljačkem domu«, dati strankinim krajevnim organizacijam tole navodilo: »Kakor sem obveščen, bodo v okviru gibanja proti nepismenosti dne 12. listopa-

da po vseh šolah predavanja, dne 13. listopada pa pridige po vseh cerkvah. To je dobro, toda za vsak primer pa bo le potrebno, da seljački prvaki pazijo, če je vse, kar je bilo tamkaj rečeno, tudi v skladu s hrvatskim seljačkim gibanjem. Zaradi tega bi bilo najbolje, če bi se tisto, kar bo v cerkvi rečeno, takoj po službi božji pred cerkvijo zunaj javno pohvalilo, a ono, kar bi bilo po mišljenju naših ljudi pogrešno, takoj mirno popravilo.« Torej kontrola nad pridigami, prav tako čudna, kakor nepotrebna. Katoliška Cerkve je bila od nekdanj glavna pospeševalka ljudske prosvete ter ne potrebuje nobene pobude. Hrvatska duhovščina pa je toliko rodoljubna, da za svoje besede ne potrebuje nobene kontrole.

Novice iz domačih krajev

Podelitev župnije. Župnija Selnica ob Dravi je podeljena g. Ivanu Čoklu, tamošnjemu provizorju, ki bo inštaliran na rožnovensko nedeljo, dne 6. oktobra.

S hudo poškodovano hrbtnico oddan v bolnišnico. V Rutgersovi tovarni v Hočah pri Mariboru se je zrušil kup železniških pragov na 41 letnega delavca Alojza Hadnerja. 150 kg težak tram mu je padel na križ in mu je hudo poškodoval hrbtnico. Hadnerja so oddali v bolnišnico.

Padel s tovrnega avtomobila in se ubil. Na vrhu na tovrni avtomobil naloženih zabojev je ležal kot spremljevalec 26 letni delavec Aleksander Černy. Tovorni avto je last tvrdke Franc Korošec iz Gornje Radgone. Na ovinku pri stražnici v Melah je padel Černy tako nesrečno z avtomobila na trdo cesto, da je priletel z glavo na kamen in si prebil lobanjo. Nezavestnega so oddali v soboško bolnišnico, kjer je umrl.

Mlinarjeva hčerkica utonila. Pri Sv. Tomažu pri Ormožu je padla v potok in utonila 11 mesečna mlinarjeva hčerkica Marija Marin. Našli so jo že mrtvo v jezu.

Nesreča pri mlatitvi. Letošnja mlatitev v Prekmurju je bila zelo nesrečna, kajti zahte-

vala je poleg več manjših nesreč tudi človeška življenja. Te dni pa se je v Beltincih spet ponesrečil 21 letni Tivadar Andrej iz Odriane, ki je bil zaposlen pri mlatilnici kot polagač. Po nesreči je namreč vtaknil desno roko v žrelo, ki mu jo je odtrgalo v zapestju.

Pri obiranju sadja našel smrt. Pred dnevi je 26 letni Čarni Aleksander iz Doline v Prekmurju splezal na drevo in obiral gospodarju jabolka. Pri delu pa se mu je pod nogami zlomila veja in je padel z drevesa. Papec je bil tako nesrečen, da je dobil hude notranje poškodbe in je na prevozu v soboško bolnišnico umrl.

Prometna nesreča. Pred dnevi se je vajevec Kerčmar Viljem iz Murske Sobotne peljal z motornim kolesom in tako nesrečno padel, da si je izpahnil obe roki in se po glavi hudo potolkel. — Na cesti v bližini Murske Sobotne je pred dnevi prišlo do karambola. Neki mlajši kolesar je brezskrbno vozil po cesti in po nepazljivosti zavozil v mimo vozečega motorista, ki je radi sunka padel in dobil občutne poškodbe, dočim je kolesar radi duhaprisotnosti motorista ostal nepoškodovan.

Nagrobnik ubil 9 letno deklico. V Frankolovem je čistila na pokopališču nagrobni kamen svoje stare matere Ljudmila Ulipi, devetletna hčerkica posestnika in župana v Bukovju nad Frankolovim. 200 kg težki kamen se je zvrnil pri čiščenju na deklico in jo je tako hudo poškodoval na glavi, da je revica umrla med prevozom v celjsko bolnišnico.

Ali Vam je vseeno, če ima Vaš sosed slab ali protiverski časopis? Da se njegovi otroci zastrupljajo s čitanjem opolzkih podlistkov?

Povožen od tovornega avtomobila. Na cesti Mežica-Dravograd je povozil tovorni avto 28 letnega predelavca Radoslava Tomoviča. Poškodovanega so prepeljali v bolnišnico v Slovenjgradec z zlomljenimi rebri, lopatico in s hujšimi poškodbami na glavi.

Nesreča s koso. Alojzij Muhič, 16 letni rejenec, je kosil pri Sv. Ani v Slov. goricah za tamošnjega organista. Neki dečko mu je po neprevidnosti s koso razrezal desno nogo ter mu celo presekal obe kiti.

Strašna nesreča je terjala življenje. Okrog osmih zvečer sta se vozila 18 letni Drev Slavko iz Drešinjne vasi pri Petrovčah in 20 letni Milan Frankovič iz Brega, župnije Polzela, oba avtomehaničarska učenca v Celju, s starim, že skoraj odsluženim motorjem preko polzelskega mostu proti Parižljam. Ker sta imela le žepno baterijo, nista mogla v nagli vožnji opaziti nasproti prihajajočega voza. Zaslíšal se je silni tresk, ki je terjal življenje. Oje od voza je skozi predrlo prsni koš vozaču Drevu. Frankovič, ki je sedel zadaj, pa je dobil hud pretres možganov. Konj je prestrašen z ojesom vred zbežal. Takoj so bili na kraju nesreče duhovnik, zdravnik in orožništvo. Drev je po kakih 20 minutah izdihnil, Frankoviča pa so nezavestnega odpeljali na dom. Ta kraj je terjal že več nesreč, vendar je tukaj glavna krivda na motoristih in voznikih, ki vozijo brez luči. Ljudje božji, luč ponoči na vozilu ni za parado, ampak je potrebna v izogib nesrečam!

Avtomobil smrtno pevozil mestnega reveža. Ernest Pust, 54 letni bivši nosač in mestni revež celjske občine, se je vračal vinjen zvečer v zavetišče. Na Ložnici se je usedel na sredi državne ceste. Iz Celja je pripeljal avtobus iz Vranskega, od nasprotne strani pa tovorni avto. Radi teme šofer tovornega avtomobila Pusta ni videl in je peljal s težko naloženim avtomobilom preko njegovega trebuha, da so mu izstopila čreva, obenem mu je zlomilo roke, noge in je dobil še poškodbe na glavi. Revež je kmalu po prevozu v bolnišnico umrl.

Radi iztirenja vlaka izteklo devet vagonov nafte. Med postajama Brežice in Dobova je iztiril v soboto, 28. septembra, zvečer tovorni vlak, ki je vozil cisterne romunske nafte za Italijo. Pri eni cisterni se je zlomila vozna os tako, da se je prevrnila in je nato iztirilo devet vagonov in se prevrnilo. Iz teh vozov se je razlila nafta po nasipu in bližnjih njivah. Domačini so prihiteli na kraj nesreče in so začeli petrolej odnašati v raznih posodah domov. Nesreča ni zahtevala nobene človeške žrtve, pač pa znaša škoda nad en milijon dinarjev. Nekaj časa se je vršil promet s prestopanjem.

Vrtnar smrtina žrtev prometne nesreče. V podvozu pri hotelu »Pošta« v Celju je pritis-

nil tovorni avto ob zid 62 letnega vrtnarja Andreja Medveda iz Nove vasi pri Celju. Ponesrečenec, kateremu je počilo črevo, je umrl na posledicah poškodbe v celjski bolnišnici.

Trčenje motociklista s tovornim avtomobilom. V Ljubljani sta trčila na križišču na Aleksandrovi cesti 24 letni inž. Ivan Zalokar na motociklu in tovorni avto, last Združenih opekarn. Tovorni avto je zagrabil inženirja z motornim kolesom vred, ga vlekel nekaj časa s seboj, nakar ga je vrglo preko ceste do parka pred Trubarjevim spomenikom, kjer je obležal nezavesten in ves v krvi. Po prepeljavi v bolnišnico je bil poškodovan takoj operiran in so zdravniki ugotovili, da mu lobanja ni počila in da se pri padcu ni smrtno nevarno poškodoval.

Vrtnarjev otrok utonil. Ob Večni poti v Ljubljani ima velik vrt vrtnar Herzmannsky. Temu je padla po nesrečnem naključju v z vodo napolnjeni vodnjak dveletna hčerkica Marjetica in utonila. Ves trud reševalcev, da bi obudili otroka k življenju, je bil brezuspešen.

Smrtina nesreča radi vožnje dveh na enem kolesu. Večja družba kmečkih fantov in deklet se je vračala iz Podturna pri Dolenjskih Toplicah na kolesih proti domu. 23 letni Avgustin Fabjan je vzel na kolo svojo sestro Albino. Ko so pripeljali v temi do ovinka pod Ajdovcem na cesti Podlipa-Dobrníč, je udarilo Fabjanovo kolo ob debel kamen ob kraju ceste. Fabjanovo, katera je sedela spredaj, je vrglo preko krmila in cestnega roba, da je priletela na pot in obležala mrtva s prebito lobanjo. Bratu Avgustinu se ni zgodilo nič hudega.

Očeta dveh nedoletnih otrok doletela smrtina nesreča. Na Jesenicah je doletela smrtina nesreča v kotlarni Kranjske industrijske družbe delavca Janeza Repinca iz občine Bohinjska Bistrica. Med prevozom v bolnišnico je Repinca umrl radi močnega udara nakladalnega hloda na prsni koš. Smrtno ponesrečeni je oče dveh nedoletnih otrok.

40 letnica božjepotne cerkve na Brezjah. Na rožnovensko nedeljo, dne 6. oktobra, bo preteklo 40 let, kar je bila posvečena nova cerkev pri Mariji Pomagaj na Brezjah. Proslava štiri-desetletnice bo pričela že v soboto, 5. oktobra, s slovesnimi Marijinimi litanijami in rimsko procesijo. V nedeljo bodo službe božje od štirih zjutraj naprej. Slavnostni govor in slovesno sv. mašo bo daroval ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman.

Ptuj dobil zopet prejšnjega župana. Kakor znano, se je odpovedal svojčas županskemu mestu v Ptujju g. dr. Alojzij Remec. Po ostavki njegovega naslednika dr. Breznika je vodil

Usakdo ve
da je

ASPIRIN

sredstvo proti hripi in prehladu. Pri kupovanju treba paziti, da je vsak zavitek in vsaka posamezna tableta obeležena z „Bayer“-jevim križem. Nikoli ne pozabite, da Aspirina brez „Bayer“-jevega križa ni!

Opis rep. pod št. št. 1367 od 28. marca 1940.

županske posle podžupan Ivan Cvikel. Sedaj je postavila banska uprava zopet dr. Remca za župana.

Občni zbor društva organistov za lavantinsko škofijo se je vršil dne 25. septembra v dvorani na Aleksandrovi cesti 6 v Mariboru. Občni zbor je vodil predsednik društva g. Avgust Ulaga, organist pri Sv. Juriju ob Taboru, kateri je v uvodu podal obširno poročilo o delu društva. Za njim so podali svoje poročilo tajnik in blagajnik. Po razčiščenju nekaterih stanovskih vprašanj, tičočih se položaja organistov, se je izvolil za bodoče poslovno leto stari odbor z g. Ulagom kot predsednikom, tajnik je g. Rizmal Franjo, organist v Žalcu, blagajnik pa g. Jarh Franjo, organist v Petrovčah. Za okraj Ptuj sta prišla v odbor gg. Petek, organist v Ptujju, in Furlan, organist v Hočah pri Mariboru. Ob koncu je spregovoril še ravnatelj orglarske šole v Mariboru g. Janko Gašparič, kateri je raztolmačil organistom nekaj stanovskih vprašanj, poudarjajoč, da bi naj organist znal še kakšno obrt, da bi laže živel, kajti farani in župnik

Tajinstveni jezik. Jezik, ki nima nič pismeno zabeleženega in ki ga jezikoslovci skoraj ne poznajo, govorijo v dveh majhnih državah, Huncl in Nagarju, ob severozapadni meji Kašmirja v osrednji Afriki. Obe gorski ljudstvi, ki tu živita, pripadata istemu plemenu in govorita isti jezik z narečnimi razlikami. Vsaka teh držav ima kakšnih 13.000 prebivalcev, ki se prištevajo k Mohamedovi veri in živijo zelo preprosto, zdravo življenje. Jezikoslovci pravijo, da ni niti jezik soroden nobenemu izmed znanih jezikov, niti indogermanskim, niti semitskim, niti mongolskim. Njegov izvor je neznan, vendar pa domnevajo, da predstavlja zadnji ostanek kakšnega predzgodovinskega jezika, ki so ga v severni Indiji govorili, preden so Arjci v

Junak divjine

Ameriški roman

12

»Ali mislite, da pri meni ne bi bili varni? Pri starem Garnettu? Šest let sem služil v devetem konjeniškem polku. O, to so bili lepi časi! Dan za dnem smo želi zmage. In veste, kdo je bil naš poveljnik? Slavní Roosevelt! Tri sto...«

Po vojaško je hotel zakleti, a se je še pravočasno spomnil, da ga poslušajo nežna ušesa, ki ne prenesejo surovih besed. Požrl je kletev, ponudil dami roko in jo peljal v gostilno.

Ko se neki pivec ni dovolj hitro umaknil, ga je z levim komolcem krepko sunil pod rebra.

»Oprostite!« je rekla dama covboju, čeprav ni bila kriva.

Mož je hotel ljubeznivo odgovoriti, a je v zmedenosti zagodel nerazumljive besede. Zardel je, snel klobuk in se priklonil.

Tudi ostali možje so sneli klobuke in so nekam spoštljivo strmeli za damo, dokler ob Garnettovi strani ni izginila v gostilni.

7.

Ko je Roger Asplet vstopil v Garnettovo gostilniško sobo, je tam bilo že zelo živahno. Pri eni mizi so kockali,

pri drugi pa so se covboji in živinorejci prepirali med seboj. Možje, ki so sedeli za mizo, pri kateri se je ustavil Roger, so bili zlatokopi. Asplet se je takoj zanimal za njihov poklic. Ko so mu povedali, da so zlatokopi, se je zasmejal, rekoč:

»Ljudje božji, v Nevadi vendar ni več zlata! Pred kakimi petdesetimi, šestdesetimi leti ga je bilo še v izobilju. A sedaj!...«

»Toda v Kaliforniji je,« je odvrnil eden izmed mož. Asplet tudi tega ni verjel. Eden izmed zlatokopov ga je pogledal postrani in vprašal:

»Ali ste morda v teh krajih doma, da tako dobro veste?«

»Ne, pri Sv. Tomažu živim. Zdaj sem pa prišel iz New Yorka.«

»Iz New Yorka!« so se vsi smeje začudili, kakor da bi hoteli reči: »Z lune!«

Eden izmed njih pa je pripomnil:

»Če ste z Vzhoda, potem ne morete vedeti, ali tu je zlato ali ga ni! Časopisi le neumno čvekarijo o Kaliforniji. Pišejo o Beachovih velikih vrtovih in milijarderjih, o bajnih vsotah, ki jih plačujejo tujci v Los Angelesu za stavbišča, o palačah filmskih igralcev in igralci v Hollywoodu... Kakor da bi to bila Kalifornija! Jezdite enkrat kakih sto kilometrov proti Valleyi, puščavi vseh puščav, potem boste vedeli, kaj je Kalifornija in kaj je bila!«

Vaš sosed nima nobenega časopisa. Kaj boste storili?

ga ne morejo plačevati tako, da bi mogel živeti samo od tega. Po teh tolmačenjih je predsednik zaključil občni zbor.

Izdatki za zboljšanje in modernizacijo cest v Sloveniji. Celotni proračun za cestna dela v Sloveniji, s katerimi bodo pričeli prihodnjo pomlad, znaša 8.813.000 din. Dne 11. oktobra bo licitacija za modernizacijo 1 km 250 m dolge državne ceste skozi Celje. Predračun znaša 950.000 din. Dne 10. oktobra bo licitacija za dobavo malih granitnih kock za tlakovanje. Ti izdatki so predvideni na 840.700 din. Pri Vrnskem bo zboljšana cesta v dolžini 1250 metrov in znaša predračun 933.900 din. Ostale vsote iz zgoraj omenjenega izdatka odpadajo na Kranjsko.

Stražnik ustrelil podivjanega vola. Iz Rebeškovega hleva pri restavraciji »Pošta« v Celju je ušel debelo pisan vol, ko so ga hoteli odgnati v klavnico. Vol je zdivjal na ulicah in se zatekel na Sotinovo lesno skladišče, kjer je poškodoval nekega delavca. Ker vola nikakor niso mogli ukrotiti in prijati, je oddal nanj stražnik tri strele, nakar so ga zaklali.

Primarij dr. Černič zopet redno ordinira v sanatoriju Maribor. 1344

Požari

V Sitežu pri Stopercih v rogaškem okraju je zgorela posestniku Franču Fliču 20.000 din vredna stanovanjska hiša.

Pri Sv. Miklavžu pri Ormožu v Slanči vasi sta zgorela posestniku Jožefu Zdravcu hlev in skedenj. S poslopji je uničenih 14 voz sena ter otave, 10 voz slame, mlatilnica in stroj za vejanje žita. Škode je nad 50.000 din.

»Slov. gospodar« je poročal o požarih pri inž. Jezovniku v Arji vasi pri Petrovčah, pri posestniku Repinšku v Levcu in na graščini v Zalogu pri Petrovčah. Koj za zaloškimi požarom se je vnel kozolec posestnika Maksa Goveka v Kasazah pri Petrovčah. Kozolec je pogorel kljub po-

moči gasilcev, ker je izbruhnil ogenj na vrhu notranjega kozolca. V kozolcu je zgorelo mnogo sena ter poljedelskega orodja. Sreča je bila, da ni bilo vetra, ker sicer bi se bila nesreča razmahnila še na sosednja poslopja. V vseh zgoraj navedenih požarnih primerih gre za požig, ker so pri Govekovih požigalca celo videli, a je ušel še pravočasno v bližnji gozd in odnesel s seboj ročno torbico s 170 din. Požigalec pa še ni miroval. Ko so se zjutraj gasilci iz Arje vasi vračali okrog štirih domov, so opazili, da se vnaema kozolec posestnika Ivana Razborška, p. d. Strikarja v Arji vasi. Požigalec je poil ob kozolcu sloneče fiziološke prekle in na njih viseči fizoil z bencinom in ga zažgal. Opazili so ga fantje iz Arje vasi ter pohitei za njim, požigalec pa je pobegnil na kolesu. Ogenj so kmalu pogasili. Če bi ne bili gasilci iz Arje vasi pravočasno opazili ognja, bi bil tudi ta kozolec pogorel. Prebivalstvo je zaradi teh požarov zelo razburjeno in živi v stalnem strahu.

Na Gmajni je zgorela hiša posestnika Antona Pajerja. Hiša je zgorela do tal in znaša škoda 30.000 din.

KMETJE IN OBRTRNIKI!

V današnjem težkem času potrebujete mnogo znanja in strokovne izobrazbe.

Temeljito znanje in strokovno izobrazbo Vam nudi

DOPIŠNA TRGOVSKA ŠOLA V LJUBLJANI

Kongresni trg 16/II.

ki Vam pošilja na dom svoja predavanja. Poleg gospodarskih, trgovskih in drugih praktičnih znanosti se lahko naučite doma tudi tujih jezikov (nemščine, italijanščine itd.).

Vpiše se lahko vsakdo.

Pišite po pojasnila, ki jih dobite brezplačno! 1416

V Subotincih pri Sv. Marku niže Ptuja se je pojavil rdeči petelin v gospodarskem poslopju posestnice Marjete Lah. Ogenj se je razširil tudi na stanovanjsko hišo. Gasilci so rešili živino in en del hišne opreme. Plameni so preskočili še na poslopja sosednje Marije Voršič, ki so zgorela. Zgorela je tudi spravljena krma in razno orodje. Škoda znaša 50.000 din. Ogenj se je pojavil na skednju posestnice Lah, kjer se je igral petletni sinček z vžigalicami in je vtaknil gorečo šibico v kup slame.

Zepar izmaknil živinskemu trgovcu 21.000 din. Na zadnjem mariborskem živinskem sejmu je izmaknil zepar Stanku Semeniču, živinskemu trgovcu iz Kamnice pri Mariboru, 21.000 din, katere je imel v listnici v zadnjem hladnem žepu. Trgovec ne ve, ali je denar izgubil, ali pa mu je bil ukraden. Najbolj verjetno je slednje.

Kaznjena pobegnula. Iz mariborske kaznilnice sta pobegnula nevarni vlomilec Ludovik Kolman, star 34 let in doma iz Lesc na Gorenjskem, in

Advokat PETROVIČ IGNAC

vljudno naznanja, da je odprl odvetniško pisarno v MARENBERGU. 1413

njegov tovariš, 32 letni Stanko Zupanc iz Zaloga pri Komendi. Prvi je bil obsojen na štiri, drugi na tri in pol leta. Kaznjenca sta ušla v jetniški obleki.

Hitro pojasnjena tatvina. Dne 23. septembra je Pušenjak Alojz, posestnik na Kamenščaku pri Ljutomeru, opazil, da je imel v hiši med časom, ko je bil on odsoten, nepovabljenega goste. Vlomilje mu je bilo v omaro, iz katere je tat odnesel 950 din. Jasno je, da je moral biti vlomilec tak človek, ki so mu bile razmere znane, in so ga hitro prijeli.

Izsleden tat konjske vprege. Franc Ocepek, 24 letni mesarski pomočnik, je ponujal konjsko prsno vprego sedlarju Martinu Rakifu na Teharjih pri Celju za 400 din. Fanta so orožniki prijeli in dognali, da prodaja Ocepek konjsko opremo, katera je izginila 13. septembra mesarju in gostilničarju Ivanu Jagodiču v Slov. Bistrici. 1500 din vredno konjsko opremo so vrnil lastniku, Ocepka pa so izročili sodišču.

Smrtonosni zaboljaj z nožem. V kuhinji Kovačičeve gostilne v Sp. Sušici na Bizeljskem sta pila ponoči Mihael Sokler, 29 letni brezposelni trgovski pomočnik, in pa neki Rajterič. Oba sta se nekaj prepirala, nakar je Sokler Rajteriča še udaril. Nato sta oba odšla. Zunaj pa je Rajterič Soklerja zabodel z nožem v hrbet. Drugo jutro so ga našli mrtvega ob plotu. Sokler se je šele pred enim mesecem vrnil iz zaporov, kjer je predsedel pet mesecev zaradi tatvine.

Vlomilca sta se sama porinila v roke pravice. Na postaji Medno sta stopila na vlak dva mlada neznanca z namenom, da se peljeta do Tržiča. Sedla sta v kot in sta se pogovarjala o vliomih in razpredala nove vliomske načrte. Iz nasprotnega kota vagona ju je poslušal detektiv, ki je poklical v Skofji Loki orožnike in ti so prijeli nepredvidna ptička ter ju uklenili. Aretirana sta 21 letni čevljar Matevž Avsenik in prav toliko stari Franc Poženel. Oba sta že od oblasti dolgo zasledovana vlomilca, ki sta bila na delu po ljubljanski okolici in po Gorenjskem.

Precejšen vliomilski plen. Blizu Škofje Loke je bilo v noči vlomljeno v hišo bivšega trgovca Kovača Franca. Nočni vlomilci so odnesli Kovačevemu zetu Erjavcu 33.000 din gotovine in celo zalogo špecerije.

V zastarelih primerih zapeke, združenih z zlato žilo in otokom jeter, je pravi blagoslov naravna »Franz-Josefova« grenka voda, zaužita tudi v malih množinah. »Franz-Josefova« voda milo deluje in zanesljivo odvarja, pa se poleg tega tudi po daljši porabi skoraj nikdar ne izkaže neučinkovito.

Ogl. reg. S. br. 30 474/33.

Bukovžir

zrelo, odpadlo blago, kupujem v vagonih pošiljkah franco vagon nakladalna postaja. — Ponudbe na

Reklam Rozman, Ljubljana, Pržakova 8/I. 1408

»Vem, možje, vem!« je z visokega odgovoril Asplet. »Toda če se ne varam, smo zdaj v Nevadi, ne pa v Kaliforniji.«

Možje se že niso zmenili zanj. Igralce so opazovali in si pomenljivo namigovali. Le tuintam je kateri kradoma pogledal Rogerja, ki se je od vseh drugih ločil po lepi obleki. Imel je svilen srajco, svetle usnjate hlače in lepe jahalne škornje z mehiškimi ostrogami. Vsi drugi so nosili preprosto obleko, ki bi se mogla imenovati narodna noša: ponošene, s strelji preluknjane širokokrajne klobuke, usnjate srajce in hlače. Za te može je pomenila Nevada s svojimi mrkimi pragozdovi in rdečimi skalnatimi vrhovi raj, iz katerega jih ni mogla pregnati nobena nevarnost. Drugi pa so se vrgli na iskanje zlata in so vse življenje posvetili temu poslu.

Igralci, ki so sedeli pri sosedni mizi, so se tako glasno pogovarjali, da drugi glasovi sploh niso prišli do veljave. Večji del so bili Mehikanci; imeli so pisane sukne in čudno oblikovane klobuke. Eden izmed njih je imel pri sebi težko, s srebrom obito sedlo in pisano odejo.

Ko so si covboji in zlatokopi že dodobra ogledali igralce, so se spet začeli zanimati za tujca. Izjava, da v Kaliforniji ni več zlata, jim je še vedno vrtala po glavah.

»Puščava,« je začel neki starec in si je pogladil dolgo belo brado, »je dežela zase. Človek ne sme govoriti o tem, česar ne pozna.«

Zlatokopi niso natančno ločili Nevade od Kalifornije. Daljava ni velika. Saj je nevadska višava samo nadaljevanje kalifornijske. Star zlatokop je pripovedoval o bajnih najdiščih zlata v tistih časih, ko je bil mlad in so se velike trupe zlatokopov razile po Kaliforniji.

»In kdor v Kaliforniji ni našel zlata, ga je gotovo našel v Idahobi. V mladosti sem dolga leta pral zlato v Montani in če ne bi bilo gostiln ter igralnic, bi danes v New Yorku imel hiše. Verujte mi! Sicer pa sem prepričan, da bomo tudi zdaj našli zlato, čeprav svet trdi, da ga ni. Le ne dajmo se zbegati!«

Starec je debelo pljunil in si drugič prižgal pipo. Zdaj se je oglašil mož srednjih let, suhega, bledega obraza in velikih, sanjavih oči.

»In četudi ne bomo našli toliko zlata, da bi obogatili, toliko pa gotovo, da se bomo mogli preživeti. Pred leti sem bil v Avstraliji. Tam so cela mesta zidana na zlate žile. Ljudje nevede hodijo po zlatu. Toda kaj Avstralija!«

Obrnil se je k Rogerju in nadaljeval:

»Nevada je najlepša dežela sveta. To rečem jaz, ki jo že trideset let poznam. Te gore, ti prepadi, te doline! In gozdovi, vrtovi, travniki! Raj na zemlji, pravi raj! Kako bogastvo! Kaka sreča za tistega, ki se tu lahko naseli!«

Roger je pozorno pogledal navdušenega moža in odvrnil:

tretjem tisočletju pred našim štetjem vdrli preko gorskih velikankov v Indijo. Ta jezik, ki ga govori nekaj več nego 25.000 ljudi, se je v samoti divjih gora ohranil sredi morja indo-iranskih in drugih jezikov.

Kaj bo leta 2000? Nekki profesor si je izmislil, da bi vprašal ameriške državljane, katerih 12 stvari bo po njihovem mnenju človek skušal doseči v prihodnjih 100 letih. Na svoje vprašanje je dobil nešteto odgovorov, ki jih je spravil na 12 sledečih točk: 1. Podaljšanje človeškega življenja na 100 let. — 2. Hitra in popolna ozdravitev raka in revmatizma. — 3. Sredstvo za popolno izločitev vsake telesne bolečine. — 4. Možnost obleteti zemljo v 24 urah brez vsake nevarnosti. — 5. Prena-